

Aanwijzingsbesluit veiligheidsrisicogebied en messenverbod Smalingerland 2021- 2022

Aanwijzingsbesluit Veiligheidsrisicogebied artikel 2:76 Algemene plaatselijke verordening Smalingerland 2013.

Aanwijzingsbesluit Messen en andere voorwerpen als steekwapen, hierna te noemen messenverbod art. 2:1B, eerste lid Algemene plaatselijke verordening Smalingerland 2013.

De burgemeester van Smalingerland,

Gelet op

- artikel 2:76 van de Algemene plaatselijke verordening Smalingerland 2013 (hierna: Apv), op basis waarvan ik bevoegd ben om overeenkomstig artikel 151b van de Gemeentewet bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan een gebied met inbegrip van de daarin voor het publiek openstaande gebouwen en de daarbij behorende erven, aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied en
- artikel 2:1B, eerste lid Apv, op basis waarvan ik bevoegd ben om gebieden aan te wijzen waar het verboden is om op openbare plaatsen, met inbegrip van daarin gelegen voor het publiek toegankelijke gebouwen en daarbij behorende erven, messen of andere voorwerpen die als steekwapen kunnen worden gebruikt, bij zich te hebben;

Overwegende

- dat er in het recente verleden ernstige incidenten hebben plaatsgevonden met steekwapens waarvan een met dodelijke afloop;
- dat deze incidenten de openbare orde ernstig hebben verstoord en de vrees bestaat dat deze wederom ernstig kan worden verstoord;
- dat het regelmatig voorkomt dat opstootjes plaatsvinden in en rondom het uitgaansgebied de Kaden liggend in het aangewezen gebied;
- dat er de afgelopen tijd met regelmaat pieken in het aantal winkeldiefstallen zijn;
- dat in het Reidingspark de afgelopen jaren met regelmaat veel overlast is waaronder een aantal vechtingincidenten heeft plaatsgevonden tussen groepen jongeren;
- dat ik op 1 september 2020 heb besloten om in het kader van de handhaving van de openbare orde, het tegengaan van uitgaansgeweld en overige geweldsincidenten een Veiligheidsrisicogebied en een gebied waar een messenverbod geldt, aan te wijzen zoals hierboven bedoeld;
- dat de politie mij, gelet op de meest recente incidenten in en rondom het hierboven bedoelde aangewezen gebied waarbij de openbare orde ernstig werd verstoord, heeft aanbevolen om tot verlenging van dit besluit over te gaan omdat
 - a) de aanwijzing van het veiligheidsrisicogebied, en daarmee de mogelijkheid tot preventief fouilleren evenals het ingestelde messenverbod als gevolg van de coronamaatregelen (sluiting horeca en instelling avondklok) niet representatief hebben kunnen worden ingezet.
 - b) ten tijde van de coronamaatregelen in 2020 16 (vuur) wapenincidenten zijn geregistreerd bij de politie en in de eerste 7 maanden van 2021 10 incidenten waarbij het voor een groot deel messen betrof en jeugdigen in de leeftijd van 15-20 jaar.
 - c) in de twee weekeinden van juni 2021 dat er versoepelingen in de horeca mogelijk waren er drie incidenten met messen zijn geregistreerd;
- dat er daarom ook nog steeds de vrees bestaat dat de openbare orde, nu de samenleving weer opengaat, wederom ernstig kan worden verstoord;
- dat mijn voorstel tot verlenging op 24 juni 2021 besproken is in de gezags-driehoek waarbij is besloten het aanwijzingsbesluit veiligheidsrisicogebied en messenverbod met een jaar te verlengen;
- dat in het kader van handhaving van de openbare orde, het tegengaan van uitgaansgeweld en overige geweldsdelicten, ik wederom gebruik maak van deze bevoegdheden;

BESLUIT

1. Een gedeelte van het centrumgebied aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied voor de duur van een jaar ingaande op **1 september 2021 tot en met 1 september 2022**.
2. Een gedeelte van het centrumgebied aan te wijzen als openbare plaats waar het verboden is messen of andere voorwerpen die als steekwapen kunnen worden gebruikt bij zich te hebben. Dit messenverbod geldt van **1 september 2021 tot en met 1 september 2022, dagelijks van 21.00 uur tot 07.00 uur**.
3. Het gedeelte, zoals boven genoemd onder 1 en 2, wordt als volgt afgebakend: De Noorderbuurt, Houtlaan, Noorderdwarsvaart, Zuiderdwarsvaart, Berglaan, Museumplein en Zuiderbuurt, zoals vastgelegd op bijgevoegde Kaart veiligheidsrisicogebied en messenverbod.
4. Het besluit treedt een dag na bekendmaking in werking
5. Dit besluit kan worden aangehaald als: 'Aanwijzingsbesluit veiligheidsrisicogebied en messenverbod Smallingerland 2021- 2022'.

Aldus vastgesteld op 31 augustus 2021 (zaaknummer IP69665)

De burgemeester van Smallingerland

J. Rijpstra

Bezwaar en voorlopige voorziening

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kunnen belanghebbenden binnen zes weken tegen dit besluit een bezwaarschrift indienen.

Dit kan digitaal via het bezwaarformulier op de website van de gemeente: www.smallingerland.nl/bezwaar of per brief naar de burgemeester van de gemeente Smallingerland, Postbus 10.000, 9200 HA Drachten.

Het bezwaarschrift moet ondertekend zijn en moet ten minste bevatten:

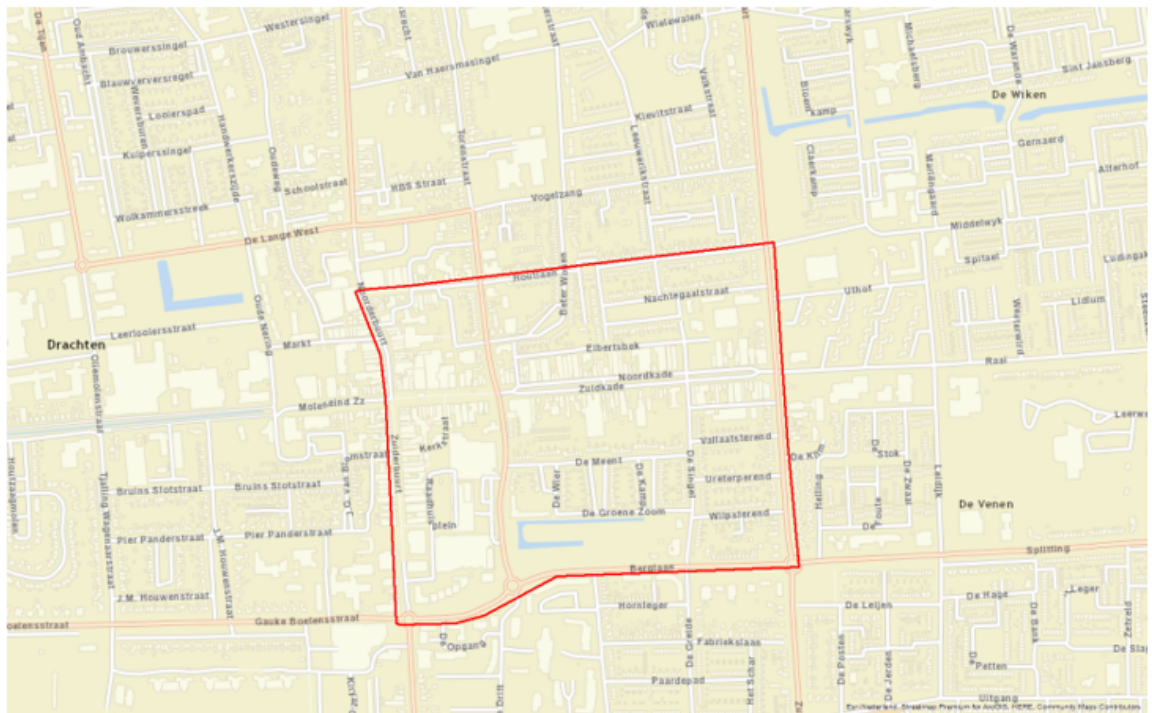
- naam en adres van de indiener;
- datum bezwaarschrift;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt en
- de gronden van het bezwaar.

Het indienen van bezwaar heeft geen schorsende werking. Bij een spoedeisend belang kan bij de Voorzieningenrechter van de rechtbank Noord-Nederland een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening (o.a. schorsing) worden ingediend.

Het verzoek kan worden gestuurd naar de Voorzieningenrechter van de rechtbank Noord-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD Groningen.

Voor de behandeling van het verzoek brengt de rechtbank een bedrag aan griffierecht in rekening.

Bijlage 1: Kaart veiligheidsrisicogebied en messenverbod

Toelichting

Inleiding

De Apv van Smallingerland bevat twee burgemeestersbevoegdheden die er toe kunnen bijdragen bepaalde gebieden in de gemeente Smallingerland veiliger te maken. Het betreft

- artikel 2:1B APV; het zogenaamde 'messenverbod' waarbij het verboden is binnen een bepaald gebied binnen een bepaald tijdslot niet geoorloofd is messen of andere voorwerpen die als steekwapen kunnen dienen bij je te dragen.
- artikel 2:76 APV; het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied waarbinnen de Officier van Justitie een last tot preventief fouilleren kan afgeven na afstemming in de gezags-driehoek van Smallingerland.

Enkele incidenten - waaronder een dodelijke steekpartij - in het centrum van Drachten heeft de burgemeester in het najaar van 2020 doen besluiten te onderzoeken of het instellen van een messenverbod en aansluitend het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied (VRG) de veiligheid rondom het centrum van Drachten zou kunnen vergroten. Reden hiervoor is dat naast deze dodelijke steekpartij zich in de eerste weken van 2020 wederom een aantal incidenten heeft voorgedaan waarbij minderjarigen met o.a. messen bij betrokken zijn geweest.

Totaal zijn er in 2020 zijn er binnen het VRG 24 (vuur)wapenincidenten geregistreerd door de politie, in de eerste 7 maanden 2021 waren dit er 10. Het bleek voornamelijk te gaan om incidenten waarbij messen waren betrokken. Deze incidenten,

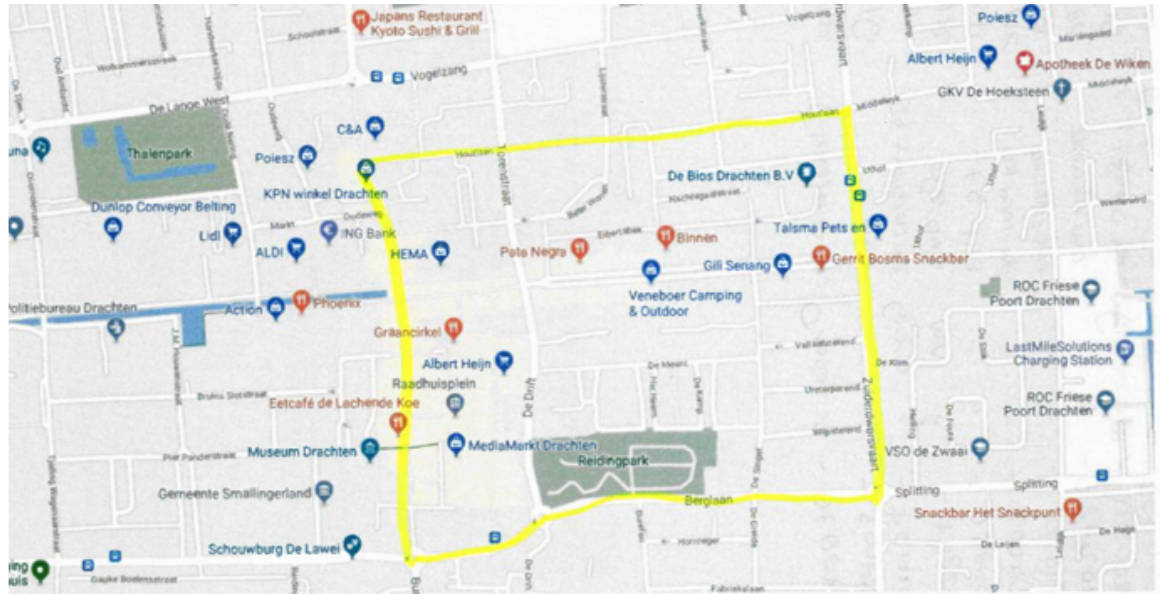
waar bij (meer dan) de helft jeugdigen in de leeftijdscategorie 15-20 jaar waren betrokken, vonden in de meeste gevallen plaats in de middag- en avond uren.

In het weekend van 26 juni 2021 mocht de (nacht)horeca voor het eerst na lange tijd weer regulier open. Deze versoepeling heeft twee weken aangehouden, waarna de besmettingen opliepen en de maatregelen weer werden aangescherpt. Wat opvalt is dat in deze twee weekenden drie incidenten geregistreerd zijn in de horeca van Drachten, waarbij een mes werd aangetroffen.

Al in 2020 is is aan de politie, team Oost Fryslân gevraagd, onder meer aan de hand van cijfers, inzichtelijk te maken of het instellen van dergelijke instrumenten de veiligheid in het aan te wijzen gebied kan vergroten. Dat heeft toen geleid tot het instellen van een veiligheidsrisicogebied en een messenverbod. De maatregelen a.g.v. de coronaepidemie hebben ertoe geleid dat er geen representatieve evaluatie naar de inzet van deze middelen heeft kunnen plaatsvinden, terwijl het lijkt dat de incidenten niet minder zijn geworden.

Uitgangspunt voor deze aanname zijn de cijfers over de jaren 2018, 2019, 2020 en de eerste helft van 2021 onder meer betreffende het centrum van Drachten nader geduid door de straten:

de Noorderbuurt, Houtlaan, Noorderdwarsvaart, Zuiderdwarsvaart, Berglaan, Museumplein en Zuiderbuurt: zie kaart hieronder, in de volgende tabellen aangehaald als veiligheidsrisicogebied (VRG)

In dit gebied bevinden zich de aandachtsgebieden waaronder het uitgaans- en winkelgebied van Drachten.

Wapens

Uit onderstaande tabel kan worden opgemaakt hoe vaak er een registratie werd aangemaakt onder de incidentcode 'bezit vuurwapen', 'bezit overige wapens' of overige meldingen waarin een wapen werd aangetroffen in de jaren 2018 en 2019, 2020 en de eerste helft van 2021. Meldingen met betrekking tot een (steek)wapen waarbij uiteindelijk niets is aangetroffen, zijn in deze telling niet meegenomen.¹

Registraties met aangetroffen (vuur) wapen binnen VRG	2018	2019	2020	2021 t/m 21 juli
Taser	2	2	2	0
Mes	9	12	24	8
(Imitatie) vuurwapen	3	2	.	1
Boksbeugel	1	1	1	1
Overige steekvoorwerpen	2	1	4	2
Totaal	17	18	31	12

Leeftijd van personen/verdachten met (steek)wapens	2020	2021
8 – 14jaar	1	
15 – 20jaar	6	7
21 – 30 jaar	2	5
31 – 40 jaar	2	1
41 – 50 jaar		
51 – 60jaar	1	

Deels zijn bovenstaande wapens aangetroffen bij 'algemene' incidenten, maar ook bij incidenten gerelateerd aan de horeca, aan verwarde / verslaafde personen. Uit de bovenstaande cijfers blijkt dat het aantal aangetroffen messen in de afgelopen jaren behoorlijk is toegenomen. Ook in de eerste helft van 2021 is er al een registratie van 8, dat ondanks de relatieve rustige periode in de openbare ruimte a.g.v. corona.

1) Het bleek onmogelijk om automatisch cijfers te generen uit de bestaande politie systemen, waardoor er (ook) handmatig onderzoek moest worden verricht. De beschreven cijfers geven dan ook een indicatie van de problematiek en moeten als zodanig worden geïnterpreteerd.

Aanvullend op bovenstaande cijfers volgt hieronder een beeld van de leging van een dropbox van een horecagelegenheid op de Kaden. De opbrengst van een maand was;

- 8 Stanley messen,
- 2 Zwitserse messen,
- 1 scheermes
- 4 andere soorten messen
- (alsmede enkele zakjes verdovende middelen)

Inhoud dropbox horecagelegenheid, mei 2019

Een vorige leging, in januari 2019, leverde onderstaande op:

Inhoud dropbox horecagelegenheid, januari 2019

Deze resultaten geven een duidelijk beeld over het bij zich hebben van soorten(stee)wapens waarvan het niet gebruikelijk is of zou moeten zijn die bij je te dragen tijdens een uitgaansavond. Ook dat is te typeren als een zorgelijke ontwikkeling.

In het horeca gebied te Drachten is slechts een(1) horecagelegenheid die gebruikt maakt van een zogenaamde dropbox. Het is niet ondenkbaar dat bij de andere cafés/dancings ook steekwapens / messen worden aangetroffen en/of aanwezig zijn. Daar zijn geen cijfers over bekend.

Geweldsincidenten Smallingerland (pré corona)

In onderstaande tabel zijn alle geregistreerde geweldsincidenten, inclusief pogingen daartoe, weergegeven die al dan niet in relatie staan tot (vuurwapen) bezit binnen de gemeente Smallingerland.

	2018	2019	2020 (jan-jun)	2018 VRG	2019 VRG	2020 VRG (jan-jun)
1.4.2 Moord / doodslag (incl. pogingen)	10	2	4	3	1	1
F12 Openlijke geweldpleging tegen personen	9	6	4	2	5	0
1.4.7 Overvallen	2	2	1	0	0	0
1.4.6 Straatroven	3	1	2	0	1	0
1.4.4 Bedreiging	88	79	48	9	4	5
F550 Eenvoudige mishandeling	194	144	60	62	42	9

Terugkijkend in dit pré-coronatijdperk is te zien dat in 2019, in het beoogde veiligheidsrisicogebied, de cijfers ten aanzien van straatroof en openlijke geweldpleging tegen personen zijn gestegen. Daarnaast is de aard de incidenten heftiger geworden met een grotere maatschappelijke impact. Ook het aantal incidenten waarbij een mes werd aangetroffen is gestegen. Deze trend wordt ook landelijk herkend en beschreven in de media.

Vervolgens heeft de steekpartij met dodelijke afloop rond de jaarwisseling 2019/2020 naast landelijke aandacht ook een grote impact in de lokale gemeenschap. Aansluitend hebben er begin 2020 wederom twee incidenten plaatsgevonden in Drachten, waarbij minderjarigen op straat dreigden met een wapen:

- 1) een beroving van een oudere dame door middel van dreiging met een mes
- 2) eenmaal een poging beroving van enkele jongeren door middel van dreiging met een (nep) wapen.

Zowel het messenverbod als het VRG werden aangewezen voor de duur van een jaar, van 01 september 2020 tot 01 september 2021. De opzet was om aan het einde van dit jaar de resultaten van o.a. de last tot preventief fouilleren te evalueren zodat de gezags-driehoek onderbouwd kon besluiten tot het wel of niet verlengen van de genoemde maatregelen.

Echter, daar waar de corona pandemie vanaf maart 2020 al zorgde voor een vertraging ten aanzien van het aanwijsbesluit veiligheidsrisicogebied en messenverbod bleek in het najaar van 2020 dat de horeca haar deuren moest sluiten en werd de avondklok ingesteld.

Deze corona maatregelen hebben ongetwijfeld een grote impact gehad op het aantal geregistreerde incidenten bij de politie. Dit zorgt er dan ook voor dat er geen goede, betrouwbare evaluatie kan worden gehouden terwijl er reden is aan te nemen dat de incidenten met (steek)wapens zullen toenemen nu de samenleving weer langzaam opengaat.

Landelijk Actieplan wapens en jongeren.

Gemeente Smallingerland is, a.g.v. de dodelijke steekpartij rond de jaarwisseling 2019/2020 een van de initiatiefnemers geweest om te komen tot een landelijk actieplan om het bezit en gebruik van wapens bij jongeren tegen te gaan. Het actieplan geeft diverse handvatten om de groei van bezit en gebruik van (steek)wapens onder jongeren tegen te gaan. In dat verband doet Smallingerland ook mee aan de inleveractie van (steek)wapens tijdens de week van veiligheid in oktober 2021. In de komende jaren zullen meerdere activiteiten uit dit plan ten aanzien van dit onderwerp plaatsvinden.

Conclusie/ Aanbeveling

De politie acht het daarom wenselijk dat de gemeente Smallingerland het aanwijsbesluit veiligheidsrisicogebied en het messenverbod verlengt met een jaar nu de samenleving weer langzaam opengaat en de (ontwikkeling van de) cijfers een verlenging rechtvaardigen. Indien nodig kunnen deze middelen het komende jaar ingezet worden waarna van een representatieve evaluatie kan plaatsvinden.

Deze aanbeveling is tevens gestoeld op de genoemde incidenten in de zomer van 2021, in de periode waarin de horeca kortdurend regulier open was. Deze drie incidenten in een periode van twee weken zijn wellicht niet representatief, maar wel beeldvormend.